

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Број: 03-07-6-681/21
Сарајево, 02.08.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	6
5.1 НАЛАЗИ.....	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2020. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је Српска радикална странка Републике Српске прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске за 2020. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Српска радикална странка Републике Српске се финансира из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	12.369,00	100,00
	Извори финансирања (I+II)	12.369,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају Српска радикална странка Републике Српске је исказала расходе у износу од 16.809,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Српска радикална странка Републике Српске. Скраћени назив: СРС РС.

Српска радикална странка Републике Српске регистрована је код Вишег суда у Бањој Луци рјешењем, број: П-И-2/91 од 14.01.1992. године. Рјешењима Основног суда у Бањој Луци, број: П-И-1/93 од 01.10.1992. године, Рп-7/02 од 08.05.2002. године и Рп-7/02 од 23.12.2002. године уписана је измјена статута и програмске оријентације политичке странке, промјена сједишта странке и промјена лица овлаштеног за заступање и представљање Српске радикалне странке Републике Српске.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Видовданска број 53.

Лица овлашћена за заступање Српске радикалне странке Републике Српске су: Миланко Михајлица, председник странке, Миодраг Деретић, замјеник председника странке и Ненад Рајлић, члан.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2020. годину је Здравка Шљоковица.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, организациону структуру странке чине:

- Сједиште СРС РС Бања Лука,
- Градски одбор Бања Лука и
- 30 општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Српске радикалне странке Републике Српске за 2020. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед и ревизију финансијских извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске у периоду од 2005. до 2019. године, након чега су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Српске радикалне странке Републике Српске са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци: да финансијска средства обезбјеђена за финансирање странке, користи искључиво за остваривања циљева утврђених својим програмом и статутом, да у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају евидентира неновчане донације, да не прима забрањене прилоге, да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља сву тражену додатну финансијску документацију.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није испоштовала раније дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Српска радикална странка Републике Српске је прекршила одредбе члана 4. став (1)¹ Закона о финансирању политичких странака.

Програмом утрошка средстава за 2020. годину, Српска радикална странка Републике Српске је планирала трошкове у износу од 12.691,00 КМ, док је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове у износу од 16.809,00 КМ, што је за 4.118,00 више од планираног износа.

Анализом Програма утрошка средстава и остварених трошкова, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске у Програму утрошка средстава за 2020. годину, није планирала трошкове у укупном износу од 4.409,00 КМ, који се односе на: трошкове телефона у износу од 422,00 КМ, трошкове поштарине и интернет услуга у износу од 152,00 КМ, трошкове платног промета у износу од 324,00 КМ, остале нематеријалне трошкове у износу од 2.686,00 КМ, трошкове електричне енергије у износу од 381,00 КМ и трошкове гријања у износу од 444,00 КМ, те је тиме остварила нетранспарентно трошење средстава.

Странка је у годишњем финансијском извјештају планирала остале трошкове у износу од 6.000,00 КМ, док је у годишњем финансијском извјештају исказала ове трошкове у износу од 6.793,00 КМ, што је за 793,00 КМ више од планираног износа.

Такође, Српска радикална странка Републике Српске је у годишњем финансијском извјештају планирала трошкове рекламе у износу од 200,00 КМ, док је у годишњем финансијском извјештају исказала ове трошкове у износу од 820,00 КМ, што је за 600,00 КМ више од планираног износа.

С обзиром да Српска радикална странка Републике Српске није средства утрошила у складу са Програмом утрошка средстава за 2020. годину, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Српска радикална странка Републике Српске прекршила је одредбе члана 11. став (1)² и члана 12. став (1)³, став (4)⁴ и став (5)⁵ Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није водила пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, није успоставила тачну евиденцију о својим приходима, расходима и обавезама, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака и није обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

¹ Финансијска средства из члана 3. став (1) Закона о финансирању политичких странака странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

² Политичка странка дужна је водити пословне књиге и подносити финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом.

³ Политичка странка води евиденцију о својим приходима и расходима.

⁴ До 31.3.наредне године странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија БиХ.

⁵ Сва лица која су дужна да поднесу извјештај морају да поднесу и додатне извјештаје које Централна изборна комисија БиХ затражи.

- (1) Увидом у Извјештај Централне банке БиХ о рачунима пословног субјекта од 11.05.2021. године, утврђено је да странка на обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја није пријавила трансакцијски рачун странке отворен код НЛБ банке а.д. Бања Лука број: 5620998042841824. Због недостављања извода од поменутог рачуна није било могуће утврдити промет на рачуну⁶, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.
- (2) Српска радикална странка Републике Српске није успоставила потпуне и тачне евиденције о приходима странке, те их није правилно исказала у годишњем финансијском извјештају и пословним књигама, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 19. Правилника.

Политичка странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе из буџета као остале приходе у износу од 12.369,00 КМ, док је у Билансу успјеха евидентирала приходе у износу од 13.010,00 КМ, што је за 641,00 КМ више од исказаног износа у годишњем финансијском извјештају.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је у обрасцу 3 (извори финансирања), странка као остале приходе исказала средства која је примила из буџета 11 општина, што је супротно одредбама члана 13. и 19. Правилника.

- Контролом промета извода са трансакцијских рачуна странке, број: 5621008000560348 код НЛБ банке и број: 5710100000111323 код Комерцијалне банке, утврђено је да су странци уплаћена средства из буџета сљедећих општина: Рудо у износу од 842,00 КМ, Гацко у износу од 1.810,00 КМ, Угљевик у износу од 4.500,00 КМ, Петрово у износу од 300,00 КМ, Брод у износу од 432,00 КМ, Осмаци у износу од 600,00 КМ, Невесиње у износу од 597,00 КМ, Оштра Лука у износу од 132,00 КМ, Мркоњић Град у износу од 1.579,00 КМ, Нови Град у износу од 1.109,00 КМ и Чајниче у износу од 468,00 КМ, што укупно износи 12.369,00 КМ.

- Међутим, прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је странка остварила приходе и из буџета Општине Рогатица и Општине Милићи, које странка није пријавила у годишњем финансијском извјештају.

На основу добијеног акта од Општине Рогатица, број: 03/4-03-4/21 од 17.11.2021. године, утврђено је да је странка остварила приходе из буџета Општине Рогатица у износу од 2.120,40 КМ.

Увидом у акт Општине Милићи, број: 02-03-2/21 од 16.11.2021. године, утврђено је да је странка остварила приходе и из буџета Општине Милићи у износу од 1.825,54 КМ.

На основу свега већ наведеног, утврђено је да је странка остварила приходе из буџета 13 општина у укупном износу од 16.314,94 КМ, а не из буџета 11 општина у износу од 12.369,00 КМ, које је странка исказала као остале приходе.

- (3) Прегледом годишњег финансијског извјештаја и додатне документације је утврђено да Српска радикална странка Републике Српске није успоставила потпуне и тачне евиденције о расходима странке, те их није правилно исказала у годишњем финансијском извјештају и пословним књигама, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

---

⁶ Изводи су тражени у више наврата писано и усмено у директном контакту са странком.

Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала само трошкове закупа у Општини Угљевик у износу од 1.600,00 КМ⁷.

- Странка у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја није исказала трошкове закупа пословног простора у Граду Бања Лука и општинама Кнежево и Невесиње.

Увидом у оговор о закупу пословног простора са правним лицем „Малпрех“ а.д. Бања Лука, број: 1279/2017 од 29.12.2017. године, утврђено је да је странка користила пословни простор површине 42 м² у Бања Луци уз мјесечну накнаду од 400,00 КМ пуних 12 мјесеци, те су трошкови закупа на годишњем нивоу износили 4.800,00 КМ.

Странка у годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове закупа које је остварила у Општини Кнежево у износу од 360,00 КМ.

Увидом у уговор о закупу пословног простора са Општином Кнежево, број: 02.1-374-3/16 од 06.6.2016. године, утврђено је да закуп тече од 01.01.2016. до 01.01.2021. године, те је тиме странка користила пословни простор у власништву Општине Кнежево 12 мјесеци уз мјесечну закупнину од 30,00 КМ, што годишње износи 360,00 КМ.

Прегледом пословних књига и годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Српска радикална странка Републике Српске није исказала трошкове закупа свог општинског одборе у Невесињу. Увидом у акт Општине Невесиње, број: 02-012.-86/21 од 26.07.2021. године, утврђено је да је странка током 2020. године користила пословни простор површине 12 м² уз мјесечну накнаду од 36,00 КМ, што на годишњем нивоу износи 432,00 КМ.

(4) На обрасцу 5 (обавезе странке) годишњег финансијског извјештаја, Српска радикална странка Републике Српске је исказала обавезе у укупном износу од 9.085,00 КМ.

У оквиру наведеног износа у годишњем финансијском извјештају, Српска радикална странка Републике Српске је исказала обавезе према „разним добављачима“ у износу од 422,00 КМ, иако је била обавезна да наведе сваког добављача појединачно, са датумом настанка обавезе и износом обавезе на дан 31.12.2020. године.

Увидом у пословне књиге, утврђено је да странка у годишњем финансијском извјештају није исказала своје обавезе на дан 31.12.2020. године према Општини Невесиње у износу од 1.296,00 КМ, РТРС у износу од 277,50 КМ, „Апиф“ у износу од 1.065,60 КМ, бифе „Дрена“ у износу од 815,00 КМ и „Елит М“ д.о.о. у износу од 815,00 КМ.

Не навођењем аналитике повјерилаца и не исказивањем свих својих обавеза, странка је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона и одредбе члана 24. Правилника.

(5) Дана 04.10.2021. године, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је странци упутила захтјев за достављање додатне документације број: 03-07-6-681-2/21, којим је затражено да достави: Годишњи обрачун (Биланс стања и Биланс успјеха) за 2020. годину, документацију о кориштењу пословних простора у 2019. години, за све организационе дијелове политичке странке (доказе о власништву над некретнинама, уговоре о закупу, одлуке или изјаве), комплетну документацију везану за остале приходе, програм утрошка средстава у 2020. години, у складу са чланом 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака и копију извода са трансакцијских рачуна за период 01.01.-31.12.2020. године, број: 5621008000560348 и 5620998042841824 код

⁷ Уговор склопљен са физичким лицем Зораном Стевановићем од 01.03.2018. године.

НЛБ банке а.д Бања Лука и 5710100000111323 код Комерцијалне банке и изводе отворених ставки за добављаче „Зомикс инжињеринг д.о.о. Нови Град и „Малпрех“ д.о.о. Бања Лука .

Странка у остављеном року није доставила копију извода са трансакционог рачуна број: 5620998042841824 код НЛБ банке а.д Бања Лука и извод отворених ставки за добављача „Малпрех“ д.о.о. Бања Лука .

С обзиром да Српска радикална странка Републике Српске није поступила у складу са захтјевом Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, односно није доставила сву тражену документацију, прекршила је одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Српској радикалној странци Републике Српске да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси прецизан и јасан програм утрошка средства и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да доставља сву тражену додатну финансијску документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија БиХ.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се није очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Помоћник ревизора
Мр sc. Горан Цицовић

Шеф Службе за ревизију
Мр sc. Хасида Гушић